

1981–1990

Чорнобилем зупинена хода

Той соціально-економічний поступ, який тривав впродовж попереднього десятиліття, на початку 80-х років набував нових особливостей. В дусі тих часів партія своїм рішенням на черговому пленумі ЦК КПРС привернула особливу увагу на необхідність поліпшення добробуту народу. Тому економіка області — як промисловість, так і сільське господарство — поряд з плановими завданнями мала й додаткові, зокрема, визначені Комплексною програмою розвитку виробництва товарів народного споживання і сфери послуг. Для реалізації програми в області з'явилося чимало нових виробництв і закладів. З огляду на те, як реалізувалася програма забезпечення населення товарами і яких товарів потребували тоді люди, цікавими видаються соціалістичні зобов'язання трудящих області на 1986 рік.

"Забезпечити випуск понад план: одну тисячу побутових холодильників, 20 тисяч пар взуття, 45 тисяч квадратних метрів бавовняних і шерстяних тканин, 124 тисячі трикотажних виробів, 100 тисяч метрів застібок "блискавка" та іншої продукції на загальну суму 17 мільйонів карбованців", — зазначалося в цих зобов'язаннях. Серед іншого був і такий рядок: "У лісовому господарстві заготувати дикорослих плодів і ягід на суму 1,7 мільйона карбованців".

Та ці зобов'язання щодо подолання дефіциту найнеобхідніших товарів, а особливо ж — лісових

плодів і ягід, вщент були зруйновані вже через три місяці після їх прийняття. Сталася подія, яка зупинила цю, хоч і нестрімку, але стабільну ходу населення області до кращого життя.

Катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції 26 квітня 1986 року сколихнула увесь світ, і її наслідки ми переживаємо й досі. Окрім шкоди здоров'ю багатьох тисяч людей і мільярдних матеріальних збитків, вона забруднила нищівною радіацією багато тисяч квадратних кілометрів територій, які стали зонами відчуження, призвела до відселення сотень населених пунктів, позбавила рідних місць понад 18 тисяч сімей.

Забрудненими цією катастрофою вважаються загалом 44 відсотки територій нашої області, де проживають понад 800 тисяч людей. Непридатними для користування стали 46 тисяч гектарів орних земель, а всього забруднено — 240 тисяч гектарів. З обігу через надмірну радіацію вилучено 157 тисяч гектарів лісів, у тому числі майже 130 тисяч — у зоні відчуження, що складає майже половину території цієї зони. На швидке оздоровлення цих земель годі сподіватися й тепер, і тому багато позбавлених рідних місць колишніх мешканців вважають своє горе непоправним. Деякі з них, так звані самосели, не зважаючи на небезпеку, повернулися жити в зону відчуження.

Вражена катастрофою, позбавлена значної частини території, зазнавши величезних матеріальних та моральних збитків, наша область, однак, прийняла і витримала на собі величезний тягар облаштування евакуйованих із зони відчуження людей. Загалом в міста і села області їх переселено понад 985,5 тисячі людей, найбільше поміж усіх регіонів. Для них на Київщині зведено майже 15 тисяч будинків садибного типу, понад 11 тисяч квартир, 65 шкіл, а також дитсадки, лікарні, амбулаторії, їдальні. Багато сіл було переселено цілком, і подекуди нові поселення прибрали колишні назви — Нове Залісся, Новий Корогод, Варовичі тощо. Хоч і дотепер не всі переселенці облаштовані як слід, не всі їх проблеми вирішені, але незаперечним є той факт, що найнеобхіднішу допомогу і підтримку вони одержали. На соціальний захист жителів Київщини, які постраждали від Чорнобильської катастрофи, щороку виділяється близько 300 мільйонів гривень.

У грудні 2000 року ЧАЕС, яка стала "відкритою раною" для області, було закрито. Та це закриття не позбавило великого клопоту довкола станції. Зокрема, невирішеною залишається проблема надійного укриття над зруйнованим реактором. Гостро також постало питання про зайнятість жителів міста Славутич, колишніх працівників ЧАЕС. У цьому місті, яке є спеціальною економічною зоною, вже створено сотні робочих місць, а до 2020 року їх має бути 5 тисяч.

Певно, одним з найважчих для нашої області піввоєнних десятиліть можна вважати 80-і роки. Вони передували набуттю незалежності Українською державою.